SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE CHRISTINE STIX-HACKL,
predstavljeni 13. septembra 2005[1]

I – Uvod

1. Ta pritožbeni postopek se nanaša na vprašanje procesnih pravic, ki je za sodno prakso Sodišča prve stopnje bistveno, in sicer pod katerimi pogoji lahko Sodišče prve stopnje zavrne tožbo kot očitno nedopustno. Gre torej za razlago procesnih pogojev iz člena 111 Poslovnika Sodišča prve stopnje (v nadaljevanju: Poslovnik).

2. Predmet obravnavanega postopka je preučitev sklepa Sodišča prve stopnje v zvezi s tožbo za razglasitev ničnosti neke odločbe Komisije, s katero je ta sklenila pogodbo z zadevnim raziskovalnim telesom.

1 — Jezik izvirnika: nemščina.

II – Pravni okvir

3. V členu 111 Poslovnika, kot je veljal med postopkom, je določeno:

„Če Sodišče prve stopnje očitno ni pristojno za odločanje o tožbi ali če je tožba očitno nedopustna ali očitno brez pravne podlage, lahko po opredelitvi generalnega pravobranilca, ne da bi nadaljevalo postopek, odloči z obrazloženim sklepom.“

4. V členu 64 Poslovnika je med drugim navedeno:

„1.

Ukrepi procesnega vodstva zagotavljajo, da se zadeve pripravijo za obravnavanje, postopki odvijajo in spori rešujejo v najboljših

možnih pogojih. O njih odloča Sodišče prve stopnje po opredelitvi generalnega pravobranilca.

2.

Namen ukrepov procesnega vodstva je predvsem:

a) zagotoviti učinkovit potek pisnega ali ustnega postopka ter olajšati izvedbo dokazov;

b) ugotoviti, glede katerih vprašanj morajo stranke dopolniti svoje trditve oziroma ali je treba izvesti pripravljalni postopek;

c) natančno ugotoviti vsebino predlogov, razlogov in trditev strank ter razjasniti vprašanja, ki so med strankami sporna;

d) omogočiti mirno rešitev sporov.

3.

Ukrepi procesnega vodstva med drugim obsegajo:

a) postavljanje vprašanj strankam;

b) poziv strankam, naj predložijo svoja pisna ali ustna stališča glede nekaterih vidikov v postopku;

c) poziv strankam ali tretjim, naj predložijo podatke ali pojasnila;

d) poziv za predložitev listin oziroma drugih dokazov v zvezi z zadevo;

e) vabljenje zastopnikov strank oziroma strank osebno na sestanke.

4.

V katerikoli fazi postopka lahko vsaka stranka predlaga sprejem ali spremembo ukrepov procesnega vodstva. V tem primeru se pred sprejemom teh ukrepov zasliši druge stranke.

Če je zaradi okoliščin postopka to potrebno, Sodišče prve stopnje stranke obvesti o nameravanih ukrepih in jim omogoči, da predložijo svoja ustna ali pisna stališča.

[…]“

III – Dejansko stanje

5. Asian Institute of Technology (AIT) je telo za tehnološko usposabljanje in raziskovanje brez pridobitnega namena, ustanovljeno na Tajskem. Center for Energy-Environment Research and Development (CEERD) je bil do leta 2001 urad telesa AIT brez pravne osebnosti. Njegov vodja (direktor) je bil do 31. decembra 2001 Thierry Lefèvre.

6. V okviru programa „Asia-Invest in stiki med podjetji“ je Komisija 10. aprila 200l objavila poziv za zbiranje predlogov (EUROPEAID/11244/C/G).

7. CEERD je 19. novembra 2001 vložil predlog, ki ga je podpisal T. Lefèvre kot vodja.

8. Po ustrezni presoji predloga se je Komisija odločila, da sklene pogodbo s CEERD. Pogodbo z dne 27. februarja 2002 je podpisal Lefèvre kot vodja CEERD. Na račun Foundation for International Human Resource Development (FIHRD) pri Thai Farmers Bank je bilo nakazano predplačilo 27.481,88 EUR.

9. Svet AIT je 17. julija 2002 na Komisijo (urad EuropeAid) naslovil dopis, s katerim je zahteval podatke o projektu, z naslovom „Facilitating the Dissemination of European Clean Technologies in Thailand“ (spodbujanje razširjanja čistejših evropskih tehnologij na Tajskem). V tem dopisu je svet AIT opozoril, da je CEERD le urad AIT brez pravne osebnosti. Poleg tega T. Lefèvre z 31. decembrom 2001 ni bil več direktor.

10. V odgovor na navedeni dopis je E. W. Muller, direktor Urada Komisije za sodelovanje (EuropeAid), 21. julija 2002 svetu AIT poslal ta dopis:

„Na vašo zahtevo vam sporočam te podatke:

— zgoraj navedeno pogodbo sva 22. februarja 2002 podpisala jaz in g. Eich iz

EuropeAid na eni strani ter 27. februarja 2002 profesor Thierry Lefèvre, direktor urada Center for Energy-Environment Research and Development, na drugi strani;

— skupni znesek projekta znaša 68.704,70 EUR, od tega znesek 34.352,35 EUR pomeni subvencijo, ki jo je za ta projekt zagotovila Evropska komisija;

— 80 % subvencije Skupnosti, to je 27.481,88 EUR, je bilo izplačanih kot predplačilo; preostanek, to je 6870,47 EUR, bo izplačan, ko bo projekt zaključen;

— obdobje izvajanja projekta znaša 15 mesecev in se izteče 28. maja 2003;

— priloga tega dopisa vsebuje pojasnila o lokalizaciji zneska;

— pogodba je bila sklenjena po objavi poziva za zbiranje predlogov za program Asia-Invest v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* z dne 10. aprila 2001 s poimenovanjem, ki je enako zgoraj navedenemu;

— pogodbe so bile dodeljene na podlagi posvetovanj v izbirni komisiji, nato pa je moral pogodbe odobriti pogodbeni organ, torej Evropska Komisija.“

IV – Postopek pred Sodiščem prve stopnje in izpodbijani sklep

11. AIT je 23. septembra 2002 pri Sodišču prve stopnje vložil tožbo za razglasitev ničnosti odločbe Komisije z dne 4. julija 2000 v zvezi s sklenitvijo pogodbe s T. Lefèvrom, vodjem CEERD/FIHRD (zadeva T-287/02). Prav tako je AIT vložil tožbo za razglasitev ničnosti odločbe Komisije z dne 22. februarja 2002 v zvezi s pogodbo s CEERD (zadeva T-288/02).

12. Komisija je 20. decembra 2002 vložila odgovor na tožbo, s katerim je med drugim zahtevala, naj se oba postopka združita. AIT je temu nasprotoval.

13. Dalje je Komisija v odgovoru na tožbo podala ugovor nedopustnosti tožbe v zadevi T-288/02 ter to utemeljila s tem, da se pogodba neposredno oziroma individualno

ne nanaša na AIT in da odločba Komisije naj ne bi bila akt, ki posega v položaj AIT.

14. Med postopkom v zadevi T-288/02 je Sodišče prve stopnje od Komisije zahtevalo, naj mu predloži nekatere dokumente. Komisija je 22. julija 2003 izpolnila to zahtevo, Sodišče prve stopnje pa je nato pozvalo AIT, naj poda svoja stališča o ugovoru nedopustnosti. AIT je to zahtevo izpolnil pravočasno.

15. S sklepom z dne 25. junija 2003 je Sodišče prve stopnje na podlagi členov 113 in 114 Poslovnika kot nedopustno zavrnilo tožbo v zadevi T-287/02.

16. S sklepom z dne 15. oktobra 2003 je Sodišče prve stopnje na podlagi člena 111 Poslovnika kot očitno nedopustno zavrnilo tožbo v zadevi T-288/02.

17. Sodišče prve stopnje je svoje ravnanje v postopku utemeljilo s tem, da naj bi na podlagi pisnih stališč strank pridobilo dovolj informacij, zato ni uvedlo ustnega postopka.

18. Pri tem se je Sodišče prve stopnje oprlo na ustaljeno sodno prakso, iz katere izhaja, da lahko fizična ali pravna oseba na podlagi člena 230(4) ES izpodbija le akte, ki imajo obvezne pravne učinke, ki vplivajo na njene interese, ker pomembno spreminjajo njen pravni položaj.

19. Po mnenju Sodišča prve stopnje naj bi iz dokumentov izhajalo, da je Komisija sprejela odločbo ob popolnem poznavanju stvari, namreč da druga pogodbena stran ni AIT ter da CEERD in njegov vodja nista več povezana z AIT.

20. Predlog z dne 19. novembra 2001, zlasti del II, se nanaša izključno na prenos CEERD k FIHRD in na to, da Lefèvre ni bil več zaposlen pri AIT. Odločba Komisije torej ni temeljila niti na zmoti niti na zavestnem zavajanju.

21. Iz tega izhaja, da je odločba naslovljena na CEERD/FIHRD in ne na AIT. Pogodba AIT ne nalaga nobenih obveznosti niti mu ne daje nobenih pravic. Odločba torej nikakor ne zadeva AIT. Ta zato ne more zatrjevati, da je izpodbijana odločba akt, ki ima obvezne pravne učinke, ki vplivajo na njegove interese, ker pomembno spreminjajo njegov pravni položaj.

22. Zato je Sodišče prve stopnje zavrnilo tožbo kot očitno nedopustno.

V – Pritožba: predlogi in pritožbeni razlogi

23. AIT je 22. decembra 2003 vložil pritožbo zoper sklep Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti (peti senat) z dne 15. oktobra 2003 v zadevi Asian Institute of Technology (AIT) proti Komisiji Evropskih skupnosti (T-288/02).

24. AIT predlaga Sodišču, naj:

— razveljavi izpodbijani sklep Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 15. oktobra 2003;

— zadevo pošlje Sodišču prve stopnje v ponovno odločanje;

— oziroma ponovno izvede ustno obravnavo;

— odločbo Komisije z dne 22. ali 27. februarja 2002 glede sklenitve raziskovalne pogodbe s T. Lefèvrom, ki je naveden kot direktor „Center for Energy-Environment Research and Development“, razglasi za nično.

25. V zvezi z razveljavitvijo sklepa AIT svojo pritožbo v bistvu opira na tri pritožbene razloge. Prvič, AIT se sklicuje na kršitev postopka, ker je Sodišče prve stopnje tožbo zavrnilo kot očitno nedopustno. Drugič, AIT očita napako pri presoji dopustnosti glede na člen 230(4) ES. Tretjič, AIT podredno navaja kršitev pravic iz evropske listine o temeljnih pravicah.

VI – Predlog za razveljavitev sklepa

A – *Prvi pritožbeni razlog*

1. Navedbe strank

a) AIT

26. AIT je v podporo predloga za razveljavitev izpodbijanega sklepa podal tri pritožbene razloge.

27. Prvič, AIT je pritožbo podprl s kršitvami postopka. Sodišče prve stopnje naj bi tožbo AIT v zadevi T-288/02 ob upoštevanju člena 111 Poslovnika zavrnilo kot očitno nedopustno. Očitna nedopustnost se sme očitati le na začetku postopka, nikakor pa ne sme izhajati iz nadaljnjega pripravljalnega postopka. Če pa tožba ni očitno nedopustna in se nedopustnost potrdi šele po izvedbi dokazov, potem to sodi v okvir uporabe člena 113 Poslovnika Sodišča prve stopnje in ne člena 111. Če ne gre za očitno nedopustnost, je Sodišču prve stopnje zagotovljena diskrecijska pravica glede opustitve ustne obravnave, v nasprotju s členom 111 Poslovnika, po katerem bi ta samodejno odpadla. V obravnavanem primeru je Sodišče prve stopnje očitno nedopustnost pogojevalo z rezultati nadaljnjega pripravljalnega postopka in tako tožeči stranki odvzelo pravico do ustnega zaslišanja.

b) Komisija

28. Komisija meni, da prvi pritožbeni razlog ni utemeljen. Predvsem se sklicuje na to, da je ugovor nedopustnosti podala v odgovoru na tožbo. V preostalem naj bi AIT v repliki obširno obravnaval predložene dokumente. Poleg tega naj nedopustnost tožbe ne bi izhajala iz dokumentov, ki jih je julija 2003 predložila Komisija, temveč iz odgovora na tožbo in iz njemu priloženih dokumentov.

2. Presoja

29. V okviru presoje prvega pritožbenega razloga, pri katerem gre za vprašanje, ali je člen 111 Poslovnika pravno pravilno uporabljen, je treba pomen te določbe najprej razbrati iz njenega besedila.

30. Pri tem je bistven pomen izraza „očitno“. Ta podrobnejša opredelitev nedopustnosti lahko pomeni dvoje. Po eni strani je to, če izhajamo iz formalnega razumevanja, mogoče razlagati tako, da gre za tako nedopustnost, ki jo je mogoče zaznati, morda celo na prvi pogled. Po drugi strani pa, in to potrjuje tudi nekaj drugih jezikovnih različic, je izraz „očitno“ mogoče razumeti kot zelo močno ali resno. Določba bi torej lahko sledila vsebinskemu pristopu, in sicer v smislu, da bi bili s tem zajeti jasni, nedvoumni primeri.

31. Ker je besedilo člena 111 Poslovnika mogoče razlagati na oba načina, bi se ta določba morala preučiti v naslednjem koraku nastajanja.

32. Da bi lahko sledili zgodovinskemu razvoju, se je treba vrniti v čas pred ustanovitvijo Sodišča prve stopnje. Že prvi Pos-

lovnik Sodišča prve stopnje iz leta 1991 je namreč vseboval določbo, ki je bila v bistvenem enaka. Ta je vsebinsko ustrezala členu 92(1) Poslovnika Sodišča iz leta 1991.[2]

33. Ker je bila določba, ki je predmet tega postopka, oblikovana vzporedno s členom 92 (1) Poslovnika Sodišča, je priporočljivo, da se tu poda besedilo različice, ki je veljala pred tem, torej skupne predhodne določbe, kakor je bila oblikovana s tako imenovanimi spremembami Poslovnika Sodišča Evropskih skupnosti[3] z dne 12. septembra 1979[4]:

„Če Sodišče očitno ni pristojno za odločanje o tožbi, ki je bila v skladu s členom 38(1) vložena pri njem, lahko z utemeljeno odločitvijo zavrne tožbo kot nedopustno. To odločitev lahko sprejme že pred posredovanjem tožbe toženi stranki.“

34. Iz te določbe jasno izhaja, da gre pri odločitvi o nedopustnosti, čeprav je ta očitna, s sklepom le za pristojnost, ne pa obveznost. Nadalje je iz določbe mogoče razbrati, da bi se taka odločitev lahko sprejela tudi v zelo zgodnji fazi. Glede tega ni obstajala nobena obveznost.

35. Kasnejše različice Poslovnika Sodišča in Sodišča prve stopnje so sledile tej temeljni ideji, vendar so vsebovale splošnejšo formulacijo. Te različice dopuščajo odločitev, ne da bi se postopek nadaljeval.

36. V zvezi s fazo postopka, v kateri je mogoče sprejeti tak sklep o očitni nedopustnosti, pa v različicah Poslovnika, tako v prvotni kot v tu uporabni različici, ni podrobnejše ureditve.

37. Vsekakor pa je iz besedila in iz zgodovine nastajanja mogoče razbrati, da možnost odločitve v zgodnji fazi postopka oziroma s sklepom služi hitremu potekanju postopka. V takih primerih se lahko redni postopek opusti in uporabi se skrajšani postopek. Glede tega ne obstaja nobena obveznost.

2 — V členu 92(1) prvotne različice iz leta 1991 (spremembe Poslovnika Sodišča Evropskih skupnosti z dne 15. maja 1991, UL L 176, str. 1) je bilo določeno:
„Če Sodišče očitno ni pristojno za odločanje o tožbi ali če je tožba očitno nedopustna, lahko po opredelitvi generalnega pravobranilca odloči z obrazloženim sklepom, ne da bi nadaljevalo postopek.“

3 — S tem je bil nadomeščen Poslovnik Sodišča Evropskih skupnosti iz leta 1959 (UL 1959, 18, str. 349).

4 — UL L 238, str. 1.

38. Iz Poslovnika prav tako ni mogoče razbrati nadaljnjih pogojev, pod katerimi se sklep lahko podpre s členom 111.

39. Dosedanja sodna praksa Sodišča sicer ne navaja nobenih izrecnih precedenčnih primerov, vendarle pa je iz nje mogoče razbrati napotila za razlago člena 111 Poslovnika.

40. Iz sodbe Sodišča v pritožbenem postopku v zadevi Alexopoulou, ki se sicer nanaša na očitno neutemeljenost, pa je mogoče razbrati močan indic za to, da Sodišče sledi vsebinskemu pristopu.[5]

41. V omenjenem primeru je bila namreč za Sodišče v zvezi z očitnostjo odločilna stopnja odstopanja od dosedanje sodne prakse. To temeljno idejo, sicer v zvezi s sodbo glede neutemeljenosti, pa je vendarle mogoče prenesti tudi na nedopustnost. To bi pomenilo, da je obravnavani primer odvisen od stopnje odstopanja od pogojev, ki jih zahteva zakonodaja Skupnosti.

5 — Sodba z dne 1. julija 1999 v zadevi Alexopoulou proti Komisiji (C-155/98 P, Recueil, str. I-4069, točka 13).

42. To, da je Sodišče vendarle tudi v zvezi z nedopustnostjo bolj naklonjeno vsebinskemu pristopu, je razvidno iz zadeve Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi.

43. V pritožbenem postopku navedene zadeve Sodišče ni preučilo, kdaj je Sodišče prve stopnje sprejelo sklep, oprt na člen 111 Poslovnika, temveč ali je bil spoštovan pogoj, določen v tej določbi, da se je treba posvetovati z generalnim pravobranilcem.[6]

44. Kot je razvidno iz zadevnega postopka pred Sodiščem prve stopnje[7], je to vendarle odločilo s sklepom na podlagi člena 111 Poslovnika, šele ko je na stranke naslovilo zahtevo za pojasnitev.

45. Tudi v postopku pred Sodiščem prve stopnje, na katerem je temeljil pritožbeni postopek v zadevi Infrisa[8], je Sodišče prve stopnje, preden je odločilo s sklepom na podlagi člena 111 Poslovnika[9], na stranke naslovilo vprašanje.

6 — Sklep z dne 18. julija 2002 v zadevi Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi proti Skupnosti za atomsko energijo (C-136/01 P, Recueil, str. I-6565, točka 17 in naslednje).

7 — Sklep Sodišča prve stopnje z dne 17. januarja 2001 v zadevi Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi proti Komisiji (T-124/99, Recueil, str. II-53).

8 — Sklep z dne 14. oktobra 1999 v zadevi Infrisa proti Komisiji (C-437/98 P, Recueil, str. I-7145).

9 — Sklep Sodišča prve stopnje z dne 15. septembra 1998 v zadevi Industria del Frio Auxiliar Conservera proti Komisiji (T-136/95, Recueil, str. II-3301).

46. Čeprav bi sledili formalnemu pristopu, se torej ravnali po procesni situaciji, pa je ravnanje Sodišča prve stopnje v postopku v tej zadevi vseeno zajeto s členom 111 Poslovnika.

47. Kot je prikazano zgoraj, iz tu uporabne različice Poslovnika namreč ni mogoče razbrati, da je za presojo očitne nedopustnosti treba upoštevati le prvo vlogo, to pomeni samo tožbo.

48. V zvezi s tem se postavlja vprašanje, ali je sprejetje ukrepov procesnega vodstva v smislu člena 64 Poslovnika v nasprotju z uporabo člena 111. Taka izključitev pa ni razvidna niti iz pogojev v zvezi z omenjenimi ukrepi niti iz pogojev v zvezi z odločitvijo v skladu s členom 111.

49. Iz cilja, določenega v členu 64(1), da naj bi ukrepi procesnega vodstva med drugim zagotavljali, da se zadeve pripravijo za obravnavanje, in iz dejstva, da ni predvidena nobena omejitev glede posameznih vrst zadev, je mogoče razbrati, da ukrepi procesnega vodstva lahko služijo tudi pripravi zadev za obravnavanje v skladu s členom 111 Poslovnika.

50. V členu 64(2)(c) je to konkretizirano s tem, da je namen ukrepov procesnega vodstva med drugim natančno ugotoviti vsebino predlogov, razlogov in trditev strank ter razjasniti vprašanja, ki so med strankami sporna.

51. Ker Sodišče prve stopnje lahko sprejme sklep v skladu s členom 111 Poslovnika ne samo pred prejemom odgovora na tožbo, ampak tudi v kasnejši fazi, ne bi bilo smiselno, če bi Sodišče prve stopnje smelo pasivno čakati na nadaljnji postopek, ne bi pa smelo sprejeti ukrepov procesnega vodstva.

52. To torej pomeni, da merilo očitnosti ni izpolnjeno le takrat, ko to izhaja iz vlog, vloženih v zelo zgodnji fazi postopka. Za obstoj očitnosti gre torej tudi takrat, ko se ta izkaže šele v poznejši fazi, vključno s primerom, v katerem očitnost izhaja iz nekaterih dokumentov, predloženih šele na zahtevo Sodišča prve stopnje.

53. V postopku pred Sodiščem prve stopnje, ki ga je treba preučiti v obravnavanem primeru, je navedeno sodišče od Komisije zahtevalo besedilo poziva za zbiranje pred-

logov, predpise glede pridobitve subvencij v okviru programa Asia-Invest in celoten predlog CEERD.

54. Ker so bili deli teh dokumentov tožbi že priloženi, gre v bistvu za dopolnitev tožbe.

55. Vprašanje, kaj je mogoče razbrati že iz tožbe in ali je bil poziv Sodišča prve stopnje z natančno tako vsebino potreben, pa v obravnavanem primeru ni predmet nadaljnje obravnave. To vsekakor ni v nasprotju z uporabo člena 111 Poslovnika.

56. Ta poziv na podlagi člena 64 Poslovnika je skladen s pravilnim ravnanjem odločujočega organa, ki je med drugim v nekem elementu tudi kontradiktorno.

57. Če namreč AIT ugovarja, da ni bila izvedena ustna obravnava, je treba v zvezi s tem opozoriti, da člen 111 Poslovnika ne določa, da bi bilo ustno obravnavo treba izvesti. V preostalem se spoštovanje načela kontradiktornosti postopka lahko zagotovi tudi brez ustne obravnave. To je razvidno prav iz ravnanja Sodišča prve stopnje v spornem postopku, v katerem je bilo to načelo upoštevano v pisni obliki. Sodišče prve stopnje je tako pozvalo AIT, naj predstavi svoja stališča glede nekaterih točk, zlasti glede nedopustnosti. AIT je to možnost tudi uporabil. AIT torej ni bila le dana priložnost, da pojasni svoja stališča, ampak to priložnost je tudi izkoristil.

58. Ko AIT vseeno navaja, da bi Sodišče prve stopnje moralo ravnati v skladu s členom 113 Poslovnika, pa pri tem ne upošteva, da tudi ta določba ne zagotavlja ustne obravnave. Iz zadevnega sklicevanja na člen 114(3) in (4) Poslovnika namreč izhaja, da lahko Sodišče prve stopnje ustno obravnavo opusti.

59. Ker je Sodišče prve stopnje odločitev lahko sprejelo že na podlagi dokumentov, ki so mu bili predloženi, ustna obravnava pa ne bi prinesla nobenih dodatnih informacij, ni mogoče ugovarjati ravnanju Sodišča prve stopnje, da odloči na podlagi člena 111 Poslovnika.

60. Sodišče prve stopnje pri uporabi svojega Poslovnika torej ni napačno uporabilo prava.

61. Iz tega izhaja, da prvi pritožbeni razlog ni utemeljen.

B – *Drugi pritožbeni razlog*

1. Navedbe strank

a) AIT

62. V drugem pritožbenem razlogu AIT očita napako pri presoji dopustnosti glede na člen 230(4) ES. Sodišče prve stopnje naj bi napačno uporabilo pravo, s tem ko je obrazložitev svoje odločitve oprlo na točko 9 sodbe Sodišča z dne 11. novembra 1981 v zadevi IBM proti Komisiji (60/81, Recueil, str. 2639).

63. Ker naj AIT ne bi bil „naslovnik“ odločbe v zvezi s sklenitvijo pogodbe, bi Sodišče prve stopnje moralo uporabiti merilo sodbe Plaumann z omilitvijo, ki jo je Sodišče uporabilo pri tej sodni praksi, da bi bila razlaga člena 173 Pogodbe ES (zdaj člen 230(4) ES) manj omejevalna. „CEERD/FIHRD“, s katerim je Komisija sklenila pogodbo, je namreč konkurent, celo nelojalen, za „CEERD/AIT“. S tem ko je Komisija dodelila pogodbo „CEERD/FIHRD“, zaradi česar je AIT izgubil konkurenčno prednost, ki je izhajala iz tega, da je bil „CEERD/AIT“ eden od njegovih uradov, je to bistveno vplivalo na konkurenčni položaj AIT. Izpodbijana odločba posega tudi v pravico AIT do uporabe imena in logotipa „CEERD“, kar označuje njegov posebni položaj glede na vse druge gospodarske subjekte. Sporna pogodba zadeva AIT neposredno in individualno, ker bistveno vpliva na njegov konkurenčni položaj, čeprav AIT sploh ni trgovec. AIT ni izkoristil svojih procesnih pravic, ki so izhajale iz poziva za zbiranje predlogov. V preostalem je druga pogodba iz leta 2002 le nadaljevanje pogodbe iz leta 2000.

b) Komisija

64. Komisija zastopa stališče, da naj drugi pritožbeni razlog kot novo izvajanje ne bi bil dopusten, ker AIT teh trditev ni predložil Sodišču prve stopnje.

65. Vsekakor pa naj drugi pritožbeni razlog ne bi bil utemeljen. Okoliščina, da naj bi sklenitev pogodbe s CEERD/FIHRD vplivala na konkurenčni položaj AIT, AIT glede na sodno prakso Sodišča ne individualizira dovolj. Vplivi na položaj na trgu naj ne bi izhajali iz odločbe Komisije, temveč iz uporabe imena s strani nekdanjega zaposlenega.

66. Trditev, na podlagi katere naj bi bila pogodba, sklenjena 27. februarja 2002, le nadaljevanje pogodbe z dne 4. julija 2000, sklenjene z AIT, nima nobene podlage, ker naj pogodbi med seboj ne bi bili odvisni. To so pokazale različne okoliščine, kot na primer izvedba ločenega postopka in drugačen predmet drugega poziva za zbiranje predlogov.

67. Glede trditve, oprte na sodbo v zadevi Codorniu, Komisija poudarja, da naj pogodba, sklenjena s CEERD, AIT ne bi odvzela imena CEERD. V preostalem naj bi se pogodba že iztekla. Ravnanje T. Lefèvra naj bi razjasnila tajska sodišča.

2. Presoja

a) Dopustnost

68. Glede dopustnosti drugega pritožbenega razloga je treba opozoriti na to, da se ta razlog nanaša na odločitev Sodišča prve stopnje v zvezi z njegovo obrazložitvijo. Trditve, ki jih je predložil AIT, se nanašajo na razlago Sodišča prve stopnje glede člena 230(4) ES. Taki pritožbeni razlogi, ki se nanašajo na pravno presojo ravnanja Sodišča prve stopnje, so glede na svojo naravo novi, saj jih Sodišču prve stopnje sploh ni bilo mogoče predložiti.

69. Drugi pritožbeni razlog je torej dopusten.

b) Utemeljenost

70. Če AIT ugovarja, da sklicevanje Sodišča prve stopnje v točki 27 sklepa na sodbo IBM proti Komisiji[10] ni pravilno, je glede tega treba opozoriti, da ta navedek ni ustrezen glede na njegove pravne okoliščine.

71. Tista sodba je namreč zadevala akte v večstopenjskih postopkih, pri čemer je šlo za vprašanje, kateri izmed ukrepov Komisije pomeni izpodbojno dejanje.

72. Drugi navedki zadev v točki 27, ki naj bi dokazovali ustaljeno sodno prakso, pa se v tem pogledu izkažejo za ustreznejše, koli-

10 — Navedena zgoraj v točki 62.

kor v bistvenem izražajo naslednje pravno pravilo:

„Fizične ali pravne osebe pa lahko na podlagi člena 173(4) Pogodbe izpodbijajo samo akte, ki imajo zavezujoče pravne učinke, ki posegajo v interese tožeče stranke tako, da znatno spreminjajo njen pravni položaj.“

73. Nadalje je treba preučiti, ali je pravna utemeljitev Sodišča prve stopnje, vsebovana v točkah od 28 do 30 sklepa, ustrezna. Presoja dejanskega ozadja v zvezi z različnimi dokumenti pa ni predmet tega pritožbenega postopka.

74. Presoja Sodišča prve stopnje v točki 30, na podlagi katere je bila odločba, ki jo je sprejela Komisija, naslovljena na CEERD/FIHRD, je pravno pravilna.

75. Preučiti je treba, ali je bila pravno pravilna tista presoja Sodišča prve stopnje, na podlagi katere omenjena odločba z ozirom na AIT ni izpolnila pogoja, da bi imela zavezujoče pravne učinke, ki posegajo v interese zadevne stranke tako, da pomembno spreminjajo njen pravni položaj.

76. V zvezi s tem se AIT med utemeljitvijo sklicuje na vrsto sodb Sodišča prve stopnje in Sodišča.

77. AIT na nekem mestu utemeljuje svoje stališče s tem, da naj bi sodba Sodišča prve stopnje v povezanih zadevah Metropole télévision in drugi proti Komisiji[11] zahtevala drugačno presojo obravnavanega spora. V zvezi s tem je treba opozoriti na to, da je šlo v tistem postopku za tretje osebe, ki imajo v upravnem postopku, in sicer na področju konkurenčnega prava, določene procesne pravice.[12] Tam je odločba Komisije vplivala na konkurenčni položaj.

78. Dalje AIT utemeljuje svoje stališče s sodbo Sodišča prve stopnje v zadevi Kruidvat[13]. Res je sicer, da okoliščina, da se tožeča stranka ne udeleži postopka pred Komisijo, *per se* še ne povzroči nedopustnosti tožbe.[14] Vendar je Sodišče prve stopnje v takratni sodbi tudi poudarilo, da za procesno upravičenje ne zadošča to, da tožeča stranka tekmuje na trgu s tretjimi osebami. Podobno kot v tistem spornem postopku namreč tudi med AIT in številnimi drugimi gospodarskimi subjekti na vzporednem trgu ni razlike.[15]

11 — Sodba z dne 11. julija 1996 v združenih zadevah Metropole télévision in drugi proti Komisiji (T-528/93, T-542/93, T-543/93 in T-546/93, Recueil, str. II-649).

12 — Točka 62.

13 — Sodba z dne 12. decembra 1996 v zadevi BVBA Kruidvat proti Komisiji (T-87/92, Recueil, str. II-1931).

14 — Točka 67.

15 — Točka 70.

79. Poleg tega poskuša AIT dokazati nepravilno uporabo prava pri sklepu s sklicevanjem na sodbo Sodišča v zadevi Codorniu.

80. Edina podobnost, ki je razvidna, je v tem, da je šlo tudi tam za zaščito imena. V nasprotju s tistim postopkom pa je domnevni poseg v „pravice glede osebnih imen“ tam potekal prek institucije Skupnosti in ne, kot tukaj, prek tretje osebe. Vendar niti AIT ne meni, da bi odločba Komisije lahko posegala v „pravice glede osebnih imen“.

81. Zadeva Cook proti Komisiji[16], ki jo je navedel AIT, se od tu obravnavanega spora razlikuje po tem, da gre tam za postopek odobravanja pomoči, za kateri velja posebna ureditev v zvezi s pravnim položajem tretjih podjetij.

82. Sodba v zadevi Groupement des agences de voyages proti Komisiji[17], ki jo je AIT navedel nazadnje, prav tako slabo podpira utemeljitev, po kateri naj bi Sodišče prve stopnje napačno uporabilo pravo pri presoji procesnega upravičenja. „Groupement“ namreč procesno upravičenje prav zato ni bilo priznano, ker se ni udeležilo razpisa.[18] Združenju agencij, ki se je razpisa udeležilo, pa je bilo procesno upravičenje priznano.[19]

83. Iz tega izhaja, da drugi pritožbeni razlog ni utemeljen.

C – *Tretji pritožbeni razlog*

1. Navedbe strank

a) AIT

84. Podredno se AIT v tretjem pritožbenem razlogu sklicuje na kršitev njegove pravice do učinkovitega pravnega sredstva, kot jo zagotavlja člen 47 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije. Nadalje AIT navaja kršitev svojih avtorskih pravic, kot jih zagotavlja člen 17(2) navedene listine. Končno, tretje države niso dolžne zagotoviti

16 — Sodba z dne 19. maja 1993 v zadevi William Cook proti Komisiji (C-198/91, Recueil, str. I-2487).

17 — Sodba z dne 28. oktobra 1982 v zadevi Groupement des agences de voyages proti Komisiji (135/81, Recueil, str. 3799).

18 — Točka 7.

19 — Točka 13.

učinkovitih pravnih sredstev, zato temeljni razlog za zavrnitev pravice do vložitve tožbe v sodbi Unión de Pequeños Agricultores proti Svetu[20] ni učinkovit v obravnavanem primeru.

87. V obravnavanem primeru je bila kršitev teh pravic utemeljena s kršitvijo Listine o temeljnih pravicah. Ker pa Listina ni pravno zavezujoča, tudi Sodišče prve stopnje nanjo ni bilo vezano.

b) Komisija

88. Kot pravna podlaga za zagotavljanje učinkovitega pravnega sredstva pa bi prišle v poštev zahteve, ki izhajajo iz Evropske konvencije o človekovih pravicah in zavezujejo tudi institucije Skupnosti, vključno s Sodiščem prve stopnje. Take navedbe pa niso bile predložene.

85. Komisija izpostavlja, da AIT ni navedel, da bi bil prikrajšan za učinkovito pravno sredstvo, saj bi lahko uveljavljal pravno varstvo na Tajskem. AIT naj bi le zatrjeval, da nacionalna pravna sredstva niso učinkovita, ne da bi to dokazal. Med drugim bi to vodilo do tega, da bi bile osebe iz tretjih držav, v katerih ni učinkovitega pravnega varstva, v boljšem položaju kot osebe znotraj EU, kjer taka obveznost obstaja.

89. Iz tega izhaja, da tretji pritožbeni razlog ni utemeljen.

VII – Preostali predlogi

2. Presoja

A – *Navedbe strank*

86. Tožeča stranka se v pritožbi sklicuje tudi na kršitev pravice do učinkovitega pravnega sredstva in kršitev njenih avtorskih pravic s strani Sodišča prve stopnje.

90. AIT navaja, da naj CEERD/FIHRD ne bi imel statusa pravne osebe. Zato naj bi Komisija kršila načelo dobrega upravljanja,

20 — Sodba z dne 25. julija 2002 v zadevi Unión de Pequeños Agricultores proti Svetu (C-50/00 P, Recueil, str. I-6677).

kot je določeno v drugem odstavku druge točke „Guidelines for applicants“ programa Asia-Invest, v skladu s katerim se pogodbe smejo sklepati samo s takimi institucijami, ki imajo na podlagi zadevnega nacionalnega prava status pravne osebe in katerih statuti so bili preverjeni.

91. Po mnenju Komisije je FIHRD pravna oseba. To, da naj bi bil CEERD urad FIHRD, v ničemer ne spremeni položaja pogodbenih strank. Pri tem naj bi šlo za problem med AIT, FIHRD in T. Lefèvrom. V preostalem Komisija poudarja, da sodišča Skupnosti z razglasitvijo ničnosti pogodbe ne bi mogla preprečiti nadaljnje uporabe imen.

B – *Presoja*

92. Kot izhaja že iz dokumentov, predloženih Sodišču prve stopnje, ima institucija, s katero je Komisija sklenila pogodbo, namreč FIHRD, zahtevani status pravne osebe. Pravni status CEERD v tem primeru ni pomemben.

93. V preostalem AIT ni navedel, da Komisija ni preučila, ali so izpolnjeni pogoji za pravilno sklenitev pogodbe.

94. AIT torej ni uspelo prikazati, da je Komisija kršila načelo dobrega upravljanja. Iz tega izhaja, da je nadaljnje predloge treba zavrniti kot neutemeljene.

VIII – Stroški

95. V skladu s členom 122(1) Poslovnika Sodišča Sodišče odloči o stroških, kadar pritožba ni utemeljena. V skladu s členom 69(2) Poslovnika Sodišča, ki velja za pritožbeni postopek na podlagi člena 118 tega poslovnika, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker AIT s predlogi ni uspel, se mu v skladu s predlogom Komisije naloži plačilo stroškov pritožbenega postopka.

IX – Predlog

96. Iz navedenega izhaja, da se Sodišču predlaga, naj odloči:

1. Pritožba se zavrne.

2. AIT se naloži plačilo stroškov.